

ONZÈ CONGRÉS

D'HISTÒRIA DE LA MEDICINA

CATALANA

Programa

Barcelona 29 de setembre

a 1 d'octubre de 2000

Edicions del Seminari Pere Mata
Departament de Salut Pública
Universitat de Barcelona
Número 88

Suplement de GIMBERNAT XXXIII. 2000 (*)

PRESENTACIÓ

El mes de juny de 1970 es va celebrar, en aquest mateix edifici, el primer Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Aleshores va ser un fet extraordinari, en el marc reduït de la nostra activitat. Les dificultats van ser grans, el mateix cartell anunciador, potser més per prudència, es va haver de fer en castellà. El Congrés va anar molt bé i ha estat el més bo de tots els fets fins ara, però el segon va tardar cinc anys i el tercer encara sis més. Des d'aleshores, la reunió de Lleida de 1981, hi ha hagut un ritme constant, primer cada tres anys i ara ja, des fa set congressos, cada dos anys.

Vistos des del 1970 pocs haguessin pensat en aquesta continuïtat, en aquesta "normalitat" amb que podem fer les nostres tasques d'historiadors. Potser no era tan difícil pensar que es podria cohesionar un grup prou ampli i heterogeni de col·laboradors i de participants habituals. Aquest ha estat un dels fruits més importants dels Congressos: haver constituït un grup. Probablement el fet de tenir una revista que té una continuïtat habitual, de dos volums cada any, des del 1984, sense mancança, ha estat un factor de cohesió.

Un altre punt important ha estat la diversificació geogràfica. Al començament no era fàcil fer les coses fora de Barcelona, per vàries raons. Avui és habitual i Barcelona només acull ja una tercera part de les nostres reunions congressuals. També les reunions anuals es fan gairebé sempre distribuïdes per les comarques de la nostra geografia.

Ara tocava fer el Congrés a Barcelona. Les condicions de l'edifici de l'Acadèmia, en plenes obres de restauració, no són les més idònies. Però tampoc són cap dificultat particular. Ja quan es van celebrar els 25 anys, el 1995, es feu aquí mateix una Jornada commemorativa, que ha estat recollida a Gimbernat XXIV, i és un recordatori, però també un programa de futur, del nostre treball.

Esperem que aquest Congrés, l'XIè, el dels trenta anys, sigui un més en la continuïtat, en la tasca habitual, amb les seves comunicacions i les seves actes, el que ja entra també dins de les previsions normals del nostre treball.

CONGRESSOS D'HISTÒRIA DE LA MEDICINA CATALANA

LES SEUS DELS CONGRESSOS

I. 1970. Barcelona i Montpeller

II. 1975. Barcelona i Montserrat

III. 1981. Lleida i Cervera

IV. 1985. Poblet i Tarragona

V. 1988. Barcelona

VI. 1990. Manresa i Santpedor

VII. 1992. Tarragona

VIII. 1994. Barcelona

IX. 1996. Blanes i Calella

X. 1998. Lleida i Alcarràs

XI. 2000. Barcelona

Presidents dels Congressos d'Història de la Medicina Catalana

- I. 1970. Ramon Sarró i Burbano
- II. 1975. Manuel Carreras i Roca
- III. 1981. Jacint Corbella i Corbella
- IV. 1985. Josep M. Calbet i Camarasa
- V. 1988. Didac Parellada i Feliu
- VI. 1990. Manuel Camps i Surroca
- VII. 1992. Josep Adserà i Martorell
- VIII. 1994. Josep M. Massons i Esplugas
- IX. 1996. Pere Vallribera i Puig
- X. 1998. Manuel Camps i Clemente
- XI. 2000. Moisès Broggi i Vallès i Edelmira Domènech i Llaberia

Secretaris dels Congressos d'Història de la Medicina Catalana

- I. 1970. Jacint Corbella i Corbella
- II. 1975. Josep M. Calbet i Camarasa
- III. 1981. Manuel Camps i Surroca.
- IV. 1985. Pere Vallribera i Puig
- V. 1988. Gabriel Gili i Cirera
- VI. 1990. Manuel Escudé i Aixelà
- VII. 1992. Jordi Sentís i Bonet
- VIII. 1994. Carles Hervàs i Puyal
- IX. 1996. Joan Bertran i Muñoz
- X. 1998. Emili Ortoneda i Mayoral
- XI. 2000. Josep M. Ustrell i Torrent

LA SEU DEL CONGRÉS

LA REIAL ACADÈMIA DE MEDICINA DE CATALUNYA

Es la seu permanent dels Congressos d'Història de la Medicina Catalana. Aquí es va fer el primer el mes de juny de l'any 1970. I també el segon el 1975. El tercer ja va ser a Lleida. Després es va acordar que es fes un Congrés a Barcelona i dos en altres ciutats de Catalunya, de manera continuada cada dos anys. Ara aquest any 2000 toca altra vegada el Congrés a Barcelona.

L'Acadèmia fou creada l'any 1770 amb el nom d'Acadèmia Medico Pràctica. El 1785 rebé el títol de Reial. Des de la primera Acadèmia hi hagué algunes variacions en el nom. El més clàssic ha estat el de Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona. El Ple de 10 de desembre de 1991, essent president el Dr. Moisès Broggi, acordà canviar aquest vell nom pel de Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya.

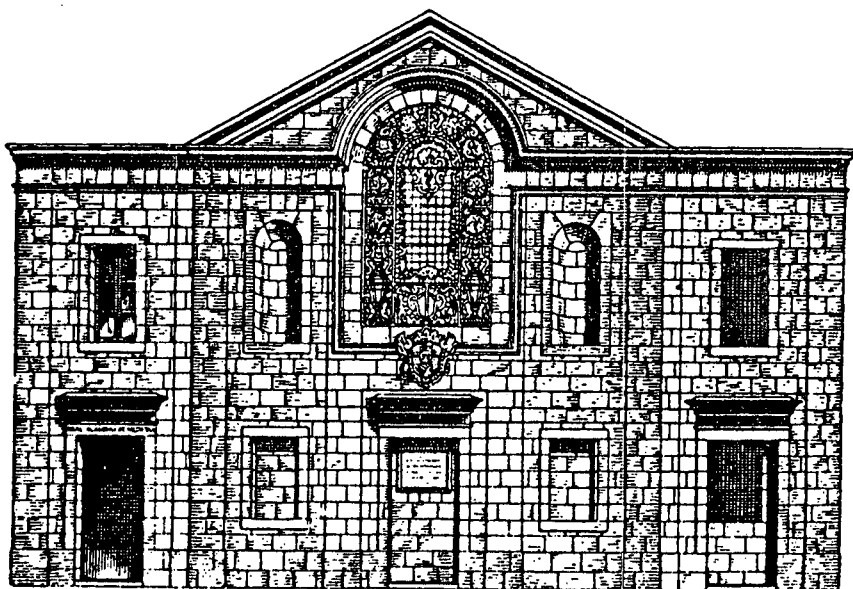
Té la seu al carrer del Carme núm. 47 de Barcelona, en l'edifici que fou seu del Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona. Es bastí a la segona meitat del segle XVIII i és una de les mostres més importants de l'estil neoclàssic a Catalunya. S'edificà en menys de dos anys i fou inaugurat l'any 1764. L'impulsor de l'obra fou Pere Virgili, primer director del Col·legi de Cirurgia.

Composició de l'Acadèmia: 60 acadèmics numeraris, elegits per votació entre els propis membres. 20 acadèmics d'honor; 120 acadèmics nacionals per elecció més altres que ho són per premi i acadèmics corresponents estrangers per elecció, sense limitació de nombre. Acull metges i, des de 1874, professionals sanitaris de ciències afins.

Estructuració: l'Acadèmia està dividida en sis seccions: 1a. Ciències Fonamentals; 2a. Medicina; 3a. Cirurgia; 4a. Higiene i Medicina Social; 5a. Farmacologia i Terapèutica. 6a. Medicina Legal, Psiquiatria i Història de la Medicina.

Publicacions: L'Acadèmia publica la "Revista de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya" des de l'any 1986, que substitueix a revistes anteriors amb altres títols, la primera les "Memorias de la Real Academia Médico Práctica de Barcelona" de l'any 1798.

Ubicació: carrer del Carme núm. 47. 08001 Barcelona. Telèfons: (343) 317 16 86 i (343) 412 05 98. Fax: (343) 317 16 86.

L'ÀREA SANITÀRIA DE LA SANTA CREU

L'Acadèmia de Medicina està en el recinte urbà, de la Barcelona vella, que comprèn els edificis de l'antic Hospital de la Santa Creu, junt amb la Casa de Convalescència i l'antic Col·legi de Cirurgia. Constitueix el nucli del que ha estat el centre del passat sanitari de Barcelona durant més de cinc-cents anys, des de començament del segle XV fins ja ben entrat el segle XX.

L'Hospital de Santa Creu fou creat l'any 1401, reunint en una sola institució el que fins aleshores era una assistència esparxa entre diversos hospitals de la ciutat de Barcelona. S'aixecà en terrenys de l'antic Hospital del Canonge Colom que ja devia tenir uns dos-cents anys d'antiguitat. La butlla de fundació fou emesa per Benet XIII, des d'Avinyó, el 9 de setembre de 1401. En principi l'Hospital ocupava la banda de mar de l'actual recinte, la que dóna al carrer de l'Hospital. L'any que ve es commemora el seu sisè centenari.

Al cap d'un segle, el 1509, s'hagué d'ampliar i es van bastir altres naus. Les dues escalinates monumentals daten de l'any 1585. Durant el segle XVI tenia capacitat per entre quatre i cinc-cents llits.

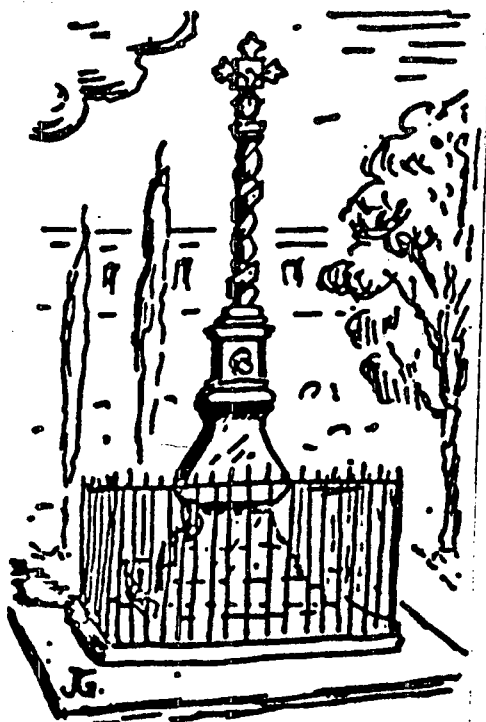
En el segle XVII es va bastir l'edifici de la casa de Convalescència que permetia que els malalts tinguessin un període de recuperació quan eren donats d'alta, abans de tornar a casa seva o viure al carrer. Va ser dotat per una deïxa de Pau Ferran.

El tercer gran edifici fou el Col·legi de Cirurgia que es construí a la segona meitat del segle XVIII i és l'actual edifici de l'Acadèmia.

ÀREA SANITÀRIA DE LA SANTA CREU

RESUM CRONOLÒGIC ESQUEMÀTIC

- segle XV. Creació de l'Hospital de la Santa Creu i de l'Estudi de Medicina i Arts, en temps del rei Martí (1401)
- segle XVI. Ampliació de l'hospital amb noves naus. Dues escalinates monumentals (1585)
- segle XVII. Casa de Convalescència (1629-1680), per dotació de Pau Ferran
- segle XVIII. Creació del Col·legi de Cirurgia (1760), amb un edifici nou. Inaugurat el 1764. Obra important de Pere Virgili.
- segle XIX. El Col·legi de Cirurgia es converteix en facultat de Ciències Mèdiques (1843).
- segle XX. Trasllat de la facultat i de l'hospital. Mor encara a la Santa Creu Antoni Gaudí (juny de 1926). Noves utilitzacions.

ENTITATS ORGANITZADORES DEL CONGRÉS

- * Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya
- * Societat Catalana d'Història de la Medicina, de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.
- * Seminari Pere Mata, del Departament de Salut Pública de la Universitat de Barcelona.

COMISSIÓ ORGANITZADORA

Presidència:	Moisés Broggi i Vallès Edelmira Domènech i Llaberia
Vicepresidència:	Josep M. Sánchez i Ripollès Carles Hervàs i Puyal Lluís Guerrero i Sala Francesc X. Buqueras i Bach Víctor Marí i Balcells
Tresorer:	Pere Vallribera i Puig
Secretari General:	Josep M. Ustrell i Torrent
Secretaria de Publicacions:	José Ramon Alonso Carnero
Consell assessor:	Antics presidents i secretaris

Recomanacions pels Congressistes

-- La seu del Congrés és a l'edifici de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, carrer del Carme núm. 47, on està previst desenvolupar totes les activitats.

-- Es preveu la presentació de les comunicacions, en la sessió indicada, amb una exposició real màxima de deu minuts. D'aquesta manera podran cabre totes les comunicacions en sessions úniques i es pot evitar fer sessions simultànies.

-- Atès que l'edifici de la Reial Acadèmia de Medicina està en obres de remodelació està previst fer totes les sessions a la Sala Turró.

-- Està previst que el text de les comunicacions es publiqui a "Gimbernat. Revista Catalana d'Història de la Medicina i de la Ciència", dins del format, estil i condicions d'acceptació dels articles habituals de la revista.

-- El text de les comunicacions ha de ser lliurat en disquet, millor en Word, a més del text imprès.

- Es recomana una correcció acurada del text i evitar els afegits manuscrits.

-- Els llibres que es reparteixen pel Congrés es lliuraran després de cadascuna de les sessions de presentació. Amb la documentació del Congrés hi haurà els corresponents tarjetons de recepció.

-- Amb la documentació s'adjunta un llista de publicacions del Seminari Pere Mata, que encara estan disponibles pels congressistes.

-- El Congrés no organitza actes socials, llevat del dinar de germanor del dia de clausura.

**** Telèfons d'utilitat:**

Reial Acadèmia de Medicina: Tel. i Fax. 93 317 16 86

Seminari Pere Mata (Facultat de Medicina) 93 402 45 69 i 93 403 52 89

PROGRAMA DE SESSIONS

Divendres 29 de setembre de 2000. Matí

10 h. Moisès BROGGI i VALLÈS. Inauguració del Congrés.

10.30 Primera sessió de comunicacions

Moderadors: Josep M. Massons i Lluís Guerrero

- Josep Lluís AUSÍN i HERVELLA: Les primeres cases de socors a Barcelona
- Josep M. MASSONS i ESPLUGAS: La revitalització de l'ensenyament de les llevadores al Reial Col·legi de Cirurgia
- Víctor J. MARÍ i BALCELLS: Les primeres clíniques privades a Barcelona
- Pere VALLRIBERA i PUIG: Relacions mèdiques Catalunya-Occitània en els anys vint
- Lluís GUERRERO i SALA: Un cadàver sota la teulada d'una església de Navarcles de la primera meitat del segle XIX. Estudi de la cronologia i causes de la mort.
- Juan Ignacio GIL PÉREZ: La relación de Cayetano Garviso y las Academias de Medicina españolas
- Jacint CORBELLÀ i CORBELLÀ: Metgesses a l'antiga facultat de medicina del carrer del Carme de Barcelona
- Simeó SELGA i UBACH: Estudi de la mortalitat infantil a través dels arxius parroquials. La seva peripècia.
- Josep M. SABATÉ i BOSCH; Jesús SABATÉ i FORT: Alguns aspectes de la Sanitat i la Higiene. El Milà, la Masó i Valls (1861-1934). Les Juntes locals de sanitat.

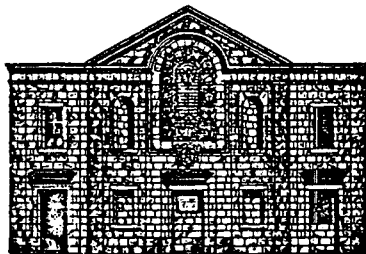
- Jesús SABATÉ i FORT: Notes a l'entorn de la sanitat tarragonina. Biografies mèdiques.

- Manuel ESCUDÉ i AIXELÀ; Pere VALLRIBERA i PUIG: Les aigües medicinals de La Puda de Vic (1881)

- 12.30 h. Presentació i lliurament als assistents del llibre:

PERE VALLRIBERA I PUIG

**LES TOPOGRAFIES MÈDIQUES
DE LA REIAL ACADEMIA DE MEDICINA
DE CATALUNYA**

BARCELONA

Divendres 29 de setembre de 2000. Tarda

16.30 h. Segona sessió de comunicacions

Moderadors: Anna M. Carmona i Carles Hervàs

- Carles HERVÀS i PUYAL: Sanitat i Assistència Social a la Catalunya de la República i la guerra civil (1931-1939).
- Josefina CORBELLA i CAUS: Entorn de l'obra de Pere Huguet i Puigderràjols a la Conselleria de Sanitat de la Generalitat republicana.
- Josep M. VILASECA i LLOBET: El projecte d'un hospital a Vic durant la guerra civil.
- Josep M. MASSONS i ESPLUGAS: Metges de les Brigades Internacionals.
- Joasep M. MASSONS i ESPLUGAS: Metges estrangers a la sanitat republicana.
- Jaume MASIÀ i AYALA: Pere Gabarró i Garcia, capdavanter de la cirurgia plàstica a Catalunya.
- Rafael ALBIOL i MOLNÉ: Història d'un petit hospital rural.
- Rafael ALBIOL i MOLNÉ: Alguns facultatius militars i estrangers localitzats a les comarques tarragonines en el segle XVIII.
- Anna M. CARMONA i CORNET: Sir Alexander Fleming i la seva vinculació amb l'Institut Mèdico Farmacèutic de Catalunya.
- Edelmira DOMÈNECH i LLABERIA: Notes sobre l'activitat mèdica de Trinitat Sais i Plaja (1878-1933), primera metgessa de les comarques de Girona en temps moderns.
- Josep M. SÀNCHEZ i RIPOLLÉS: Una carta inèdita de Santiago Ramón y Cajal.
- Jacint CORBELLA i CORBELLA: Notes sobre la història de la intoxicació per mercuri

- 18.30 Presentació i lliurament als assistents del llibre:

José Ramón Alonso Carnero
José Luís Ausin Hervella

**ÍNDIX DE LA REVISTA
GIMBERNAT**

**Volums 1 a 30
(1984-1998)**

Barcelona
Seminari Pere Mata
Universitat de Barcelona
2000

Dissabte 30 de setembre de 2000. Matí

10 h. Tercera sessió de comunicacions:

Moderadors: Josep M. Ustrell i José M. López Gómez

- Joan BASSEGODA i NONELL: La pesta negra de 1348 a la catedral de Barcelona i al monestir de Poblet.
- Manuel CAMPS i CLEMENTE; Manuel CAMPS i SURROCA: La violència al medi familiar a Lleida al segle XV.
- Manuel CAMPS i SURROCA; Manuel CAMPS i CLEMENTE: Els llibres i altres béns de metges i cirurgians de Cervera del segle XVIII.
- Gerard MARÍ i BRULL: El metge maltès Vicenç Castelló, nacionalitzat català a la Cort de 1585.
- Francesc ESTEVE i PERENDREU: Un títol de doctor en medicina de l'Estudi General de Lleida (any 1704)
- Conrad CURTÓ i SOLER; Joan AULADELL i FONTSECA: Presència i cobertura sanitàries, coexercici i vinculació familiar entre sanitaris a les parròquies de Sant Feliu de Cabrera, Sant Genís i Sant Joan de Vilassar i Santa Creu de Cabrils durant els segles XV-XVIII.
- Josep M. USTRELL i TORRENT: Influència de la cirurgia europea en l'odontologia catalana del segle XVIII.
- Montserrat DUCH i TORNER: La 'Práctica Médica' de Johannes Mesué.
- Maria SAMPIETRO i SOLANES: De l'aigua de roses a l'aiguardent. Anotacions sobre tècnica farmacèutica a Mallorca de 1350 a 1500.
- Anna M. CARMONA i CORNET: Les farmacopees i la recerca farmacoterapèutica a Catalunya i la seva repercussió europea

- Jacint CORBELLA i CORBELLA; Edelmira DOMÈNECH i LLABERIA: Notes sobre l'obra de Josep Robert i Serrat (n. Poboleda, 1832), catedràtic de Veterinària de Saragossa.

- José Manuel LÓPEZ GÓMEZ: Víctor Escribano y Garcia y Cataluña.

- 12.30 Presentació i lliurament als assistents del llibre:

CONRAD CURTO i SOLER

ASPECTES SANITARIS DELS ARXIUS PARROQUIALS DE

SANT FELIU DE CABRERA

SANT GENIS DE VILASSAR

SANT JOAN DE VILASSAR

i SANTA CREU DE CABRILS

EN ELS SEGLES XVI, XVII I XVIII

BARCELONA

Seminari Pere Mata
Universitat de Barcelona

Dissabte 30 de setembre de 2000. Tarda

16.30 Quarta sessió de comunicacions:

Moderadors: J.M. Sànchez Ripollés i J.L. Ausín

- Josep Lluís AUSÍN i HERVELLA: Protagonistes de la Nova Betlem defensen Mossèn Cinto Verdaguer.
- Francesc X. BUQUERAS i BACH; Josep Lluís MARTÍ i TUSQUETS: La persona i obra del doctor Ricard Pons i Bartran.
- Francesc X. BUQUERAS I BACH: Les notes clíniques (Hospital Psiquiàtric de Sant Boi) del doctor Ricard Pons i Bartran. Aproximació fenomenològica.
- Edelmira DOMÈNECH i LLABERIA: Alguns aspectes de l'activitat com a psiquiatre i pedagog del doctor Lluís Folch i Camarasa.
- José Manuel LÓPEZ GÓMEZ: Nuevos datos para el estudio de la difusión de las doctrinas frenológicas en España (1840-1850).
- Josep M. SÀNCHEZ i RIPOLLÉS: Sigmund Freud i les dones.
- Josep SOLÉ i SAGARRA: Records i vivències.
- Concepció PUENTE i CAPDEVILA: L'acompanyament mèdic humanístic des de la concepció a la fi de la vida.
- Manuel ÁLVAREZ DEL CASTILLO: Metges Titulars o d'Assistència Mèdica Municipal i Beneficència a la ciutat de Terrassa. Canvis durant la Segona República. 1931-1936.
- Anton PUJOL i BERTRAN: Notes sobre epidemiologia

18.30 Presentació i lliurament als assistents del llibre:

GIMBERNAT
Revista Catalana
d'Història de la Medicina i de la Ciència

Bibliografia Històrica
de la Sanitat Catalana

Vol. II (G-Mc)

Jacint Corbella
Josep M. Calbet

GIMBERNAT

1998 (*) XXIX

Diumenge 1 d'octubre de 2000. Matí

10 h. Cinquena sessió de comunicacions

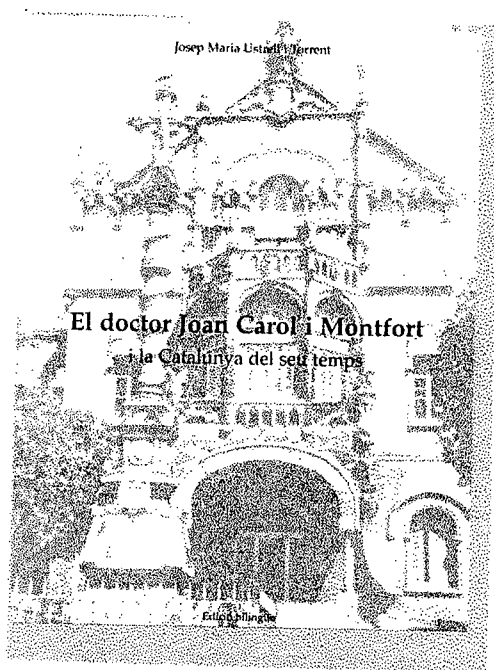
Moderadors: Pere Vallribera i Gabriel Gili

- Joan COLOMINES i PUIG: Història del laboratori clínic a Catalunya.
- Gabriel GILI i CIRERA: Història de la microcirurgia.
- Ramon VILA i ROVIRA: Història de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica i Estètica.
- Carles HERVÀS i PUYAL: La creació del servei d'Anestèsia de l'Hospital de Sant Pau. El paper de Joan Soler i Julià.
- Manuel RIERA i BLANCO: Privilegis de les Corts de Barcelona. Any 1599. Caràcters diferencials de dos col·legis professionals.
- Manuel RIERA i BLANCO: Recull de complements històrics.
- Pere VALLRIBERA i PUIG: Pere de Cots, un metge poeta de la Renaixença.
- Pere VALLRIBERA i PUIG; Manuel ESCUDÉ i AIXELÀ: Noves aportacions sobre l'obra mèdica de Joaquim Salarich i Verdaguer (1816-1884)
- Jaume BECH i BORRÀS: Fra Antoni Castell, galenista innovador, capdavanter al segle XVI de la farmacoquímica a Catalunya.
- Jacint CORBELLA i CORBELLA: Una novel·la ambientada a l'Hospital de Sant Andreu de Manresa a les acaballes del segle XIX.
- Dídac RIBAS i MUJAL: Notes sobre les malalties dels canyamerals.
- Josep ADSERÀ i MARTORELL: Cessament del metge ordinari de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona Josep Antoni Canet i Pons (1824) i el seu escrit de descàrrega.

- Josep ADSERÀ I MARTORELL: El Dr. Jaume Parcet, metge cirurgià de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona (1804-1823). Fou cessat per motius polítics.

- Alexandre XIFRÓ i COLLSAMATA: Alguns aspectes de l'obra sobre responsabilitat d'Oscar Amoedo.

12 h. Presentació i lliurament als assistents del llibre:

13 h. Edelmira DOMÈNECH i LLABERIA: Clausura del Congrés.

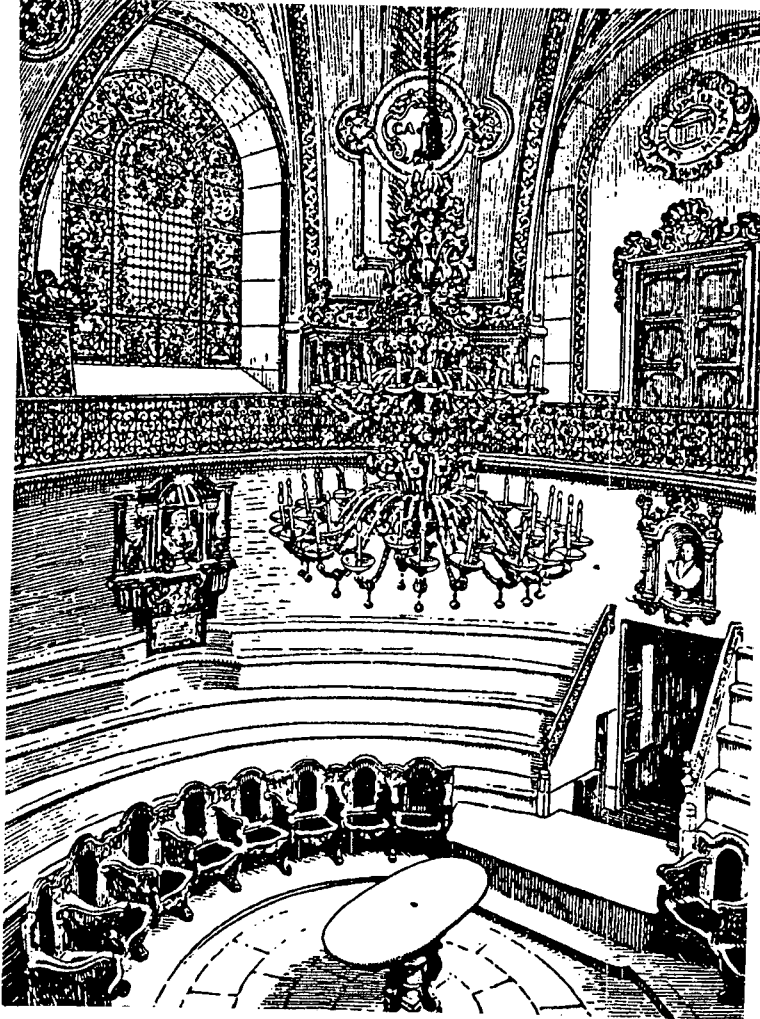
14.30 Dinar de germanor

Hotel "Le Meridien", Rambles 111/Pintor Fortuny
Preu: 4.550 ptes (IVA inclòs)

Nota: S'ha de confirmar el primer dia del congrés.

Segell de l'Acadèmia en el segle XVIII

**Amfiteatre Gimbernat
de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya**

I CONGRESO INTERNACIONAL DE HISTORIA DE LA MEDICINA CATALANA

UNIVERSIDAD DE BARCELONA
FACULTAD DE MEDICINA
CATEDRA DE HISTORIA. PROFESOR DR. RAMON SARRO BURBANO
MAYO - JUNIO 1970

M. DORTIÀ
30-V-69

SEDE DEL CONGRESO: IACADEMIA DE MEDICINA DE BARCELONA, Carrer. 17, ACADEMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES DE CATALUNYA "SISME" i "SIBIRIACUM" 17

Para información y participaciones dirigirse a Secretaría del Congreso Dr. J. Castelló, Facultad de Medicina, Colomera, 123, BARCELONA 11, España

ECVTA

Cartell del Primer Congrès. 1970

LA REVISTA GIMBERNAT

"Gimbernat. Revista Catalana d'Història de la Medicina i de la Ciència" fou creada l'any 1984, amb la finalitat principal de recollir les comunicacions als Congressos d'Història de la Medicina Catalana. Així el seu primer volum és de fet el segon de les actes del Congrés de Lleida de 1981. Després ha anat recollint també aportacions, relativament diverses, dels historiadors de la medicina catalana que hi han lliurat els seus treballs.

El seu ritme de sortida és de dos volums cada any, que s'ha mantingut de manera plenament regular. Ara, a l'any 2000, li pertocuen els volums 31 i 32. El primer d'ells es reparteix durant aquest Congrés. Cada volum sol tenir entre 250 i 300 pàgines, el que permet acollir un nombre important de treballs.

Aquest any 2000 s'ha publicat un volum d'índex dels treballs de la revista i un índex per temes. Es degut a l'esforç de Josep Ramon Alonso Carnero i de Josep Ausín Hervella. Dóna informació analítica dels trenta primers volums.

L'edició està dins del grup d'activitats del Seminari Pere Mata de la Universitat de Barcelona. El seminari fou creat l'any 1977, en ocasió del centenari de la mort de Pere Mata (Reus, 1811 - Madrid, 1877), catedràtic de Medicina Legal de la Universitat de Madrid, com a eina per a facilitar la publicació de llibres i la difusió de l'activitat científica.

El ritme de publicacions del seminari és relativament constant, i ha arribat ja a l'edició de 88 llibres (cal dir que amb algun fulletó, és a dir impresos de menys de 50 pàgines). Aquest mateix programa correspon al número 88 de les publicacions.

En el volum 24, segon de l'any 1995, es recullen les aportacions fetes en ocasió del XXV aniversari del primer Congrés d'Història de la Medicina Catalana, amb una explicació més detallada d'alguns aspectes de la situació i dels resultats de la recerca històrica mèdica a Catalunya.

